

YARGISIZ

Karin Karakaşlı

Haber bültenlerinin iddianameler ve mahkeme tutanakları şeklinde aktığı bugünlerde yargı kavramı soyut bir şey olmaktan çıkıp koca bir maddi boşluk olarak uğulduyor sürekli. Yargı sanki sahip olamadığımız, bizden ısrarla esirgenen iç huzurunun, ruh dinginliğinin adı. Hrant Dink davasından KCK operasyonlarına, 12 Eylül davasından şike duruşmalarına; yargı ile adaletin bir türlü karşılıklı kefelere buluşamadığı bir ortamda, bir filmin düşündürdükleri üzerinden yargıya başka bir yönden bakarken buldum kendimi. İnsan gerçeğinin çelişkileri üzerinden öğrettikleriyle çarpıtı ve ülke içi girdaptan bir süreliğine de olsa özgür kıldı beni. “Beyaz Şeytan” adıyla çevrilen *Blow*, başrollerinde Johnny Depp ve Penelope Cruz’un oynadığı 2001 ABD yapımı bir Ted Demme filmi. Üzerinde, tür olarak biyografi, dram, macera–aksiyon ibaresi yer alıyor ve bu karma tür, filmin aynı zamanda hayata bu denli yakın durmasının da sırrını oluşturuyor.

Film, Johnny Depp’in canlandığı ve Kolombiya’dan ABD’ye büyük çapta kokain ithal eden ilk Amerikalı olan George Jung’un gerçek hayat hikâyesine dayanıyor. Orta sınıf, küçük girişimci bir babanın oğlu olan George’un çocukluğu ailenin maddi sıkıntılarını izlemekle geçer. Bu da sonunda her ne pahasına olursa olsun fakir bir hayat sürmemek konusundaki yemine vardırır George’u. Köşeyi dönmeli, çok para ile ölçülen bir başarıya kavuşmalıdır bu hırslı genç. Gerçekten de Kaliforniya’ya göç eden ve birtakım bağlantılar üzerinden uyuşturucu işine giren George Jung, dönemin ruhunu arkasına alarak ot ticaretinden girdiğı hapisten dünya çapında bir kokain pazarlamacısı olarak çıkar.

Filmin en etkili yanlarından biri, olağan şartlarda bir canavar olarak görmemiz gereken bu uyuşturucu tüccarını, insani gücü ve zaafı içinde olanca çarpıcılığıyla sunması. George ot ticaretinden hapse girmek üzereyken kendisine bağlantılar konusunda yardımcı olan hostes sevgilisi Barbara’nın kanser olduğunu öğrenince, kaçak hayatı yaşayarak, ölümüne kadar kadının bakımını üstlenir. Yine bu ara dönemde sırf ailesini özlediğı için evine döndüğünde annesi tarafından polise ihbar edilir.

Bu anne karakteri beni çok düşündürdü mesela. Üçüncü şahıslar olan ve aslında kamuyu simgeleyen komşularından utandığı için, sevgilisini yeni kaybetmiş, kaçak durumda olan ve aile evine azıcık güven, azıcık şefkat bulmaya gelen oğlunu kendi elleriyle polise teslim eden bir kadın, sahi bu genç adamdan daha mı masumdur?

George Jung'un hayatı, göze aldığı riskler ve ödediği bedeller üzerine kurulu. Kolombiya'nın Medellin kokain kartelinin parçası olup da sayılan değil, kilolarla tartılan oranda paraya kavuşan Jung, bir ömür boyu babasını örnek alıp küçük kızına iyi, güvenilir bir baba olmaya çalışıyor. Gelgelelim dünyanın en büyük kokain mafyası Pablo Escobar'ın güvenini kazanmak, küçük bir kızın kalbini kazanmaktan daha kolay. Bütün ortakların birbirini ele verdiği, kazık üstüne kazık yediği, karısı tarafından terk edildiği bir düzende George Jung'un tek derdi, hapse giriş çıkışlarıyla örselenmiş baba-kız ilişkilerini düzeltmek. Tek bir büyük iş yapıp, kızıyla Kaliforniya'da yeni bir hayata başlamak isterken yakalandığında da aslında en çok elinden kayıp giden o hayat ihtimaline kahroluyor. Ve o an karşımızda sadece çaresiz bir baba görüyoruz, hepsi bu.

Oysa yargılamak ne kolay değil mi? Neyin suç, neyin erdem olduğunu söyleyivermek ne kadar kolay... 2015 yılına kadar hapiste kalacak olan George Jung'un bitip tükenmeyen bir umutla kızının ziyaretini bekleyişinde, yargısız bir dünyanın özlemi var. O kız gelsin istiyoruz. Ve film gösterime girdikten bir sene sonra Kristina Jung'un hakikaten de babasını hapiste ziyaret ettiğini okuduğumda, sanatın gücüne de inanabiliyorum bir an.

Hakikati bulmak için yargısız zeminlerde dolanmak gerekiyor en çok. Buna ilham eden birilerine ya da bir şeylere rastladığımda şükrediyorum artık. O zaman günlük hayat gerçeğimiz olan nice yalan katlanılır bir hâl alıyor hiç değilse. Çünkü içimize hakikat kaçtığında, kaybettiğimiz masumiyetin sızısını duyuyoruz. Çok eski bir çocukluk anısını hatırlamışçasına elimizi kalbimize bastırıyoruz. Yargılara itibar etmeyen bu organı tenimizin üzerinden usul usul okşuyoruz. İyi geliyor...